

Pierwsze wydanie omawianej pozycji było forpoczą publikacji elektronicznych w europejskiej odonatologii (SCHORR, LINDEBOOM 2003). Zyskało też zainteresowanie odonatologów, czego najlepszym dowodem jest ukazanie się drugiej edycji:

SCHORR M., LINDEBOOM M. (eds) 2004. Dragonfly Research 2. Nakładem autorów, Zerf – Tübingen. ISSN 1438-034X. Cena 50 €.

Podobnie jak wersja z roku 2003, zawartość płyty instaluje się na twardym dysku jako program Dragonfly Research. Główne elementy programu są takie same, lecz znacznie je uzupełniono. Są to:

- baza literatury zawierająca 21 191 pozycji (w 1. wydaniu było ich 18 750), z przyporządkowaniem geograficznym każdej pracy, słowami kluczowymi i listą najważniejszych wymienionych gatunków;
- lista ważek świata obejmująca 5608 gatunków (1. wydanie – 5566), z: nazwą obowiązującą, nazwą oryginalną, synonimami oraz przynależnością do rodzaju, rodziny i podrzędu;
- 164 zdjęcia ważek (liczba bez zmian).

Te elementy są ze sobą funkcjonalnie połączone, dane są łatwe do sortowania i wyszukiwania.

Nowością są prace doktorskie obronione w roku 2004 na Hochschule Vechta (Niemcy), udostępnione jako pliki pdf:

- Holger HUNGER, „Naturschutzorientierte, GIS-Gestützte Untersuchungen zur Bestandssituation der Libellenarten *Coenagrion mercuriale*, *Leucorrhinia pectoralis* und *Ophiogomphus cecilia* (Anhang II FFH-Richtlinie) in Baden-Württemberg” (229 stron, 69 rysunków, 42 tabele),
- Bernd TROCKUR, „Untersuchungen zur Habitatswahl von *Epithea bimaculata* Charpentier,

1825” (291 stron, 66 rysunków, 97 tabel). Oba doktoraty są godne uwagi.

„Dragonfly Research 2” ma wszystkie zalety pierwszego wydania (cf. BUCZYŃSKI 2003) i może być bardzo pomocny jako zintegrowane źródło informacji o ważkach – lub, w najgorszym razie, jako punkt wyjścia do poszukiwań literatury. Przy tym poprawiono stronę techniczną programu. Interfejs jest bardziej przejrzysty, wyszukiwanie i segregowanie danych są łatwiejsze, program nie zawiesza się przy szybkim przeglądaniu zdjęć, co się uprzednio zdarzało.

Wymagania sprzętowe są niewygórowane: system Windows NT, Windows 95 lub nowszy, RAM 32 MB, rozdzielczość ekranu 800x600.

Podsumowując: omawiane wydawnictwo jest przydatne, zwłaszcza dla osób działających na polu szerszym niż lokalna faunistyka. Zawiera interesujące zestawienia danych, pozwala zaoszczędzić wiele czasu i pracy przy kwerendach literaturowych. Niestety, cena – przy obecnym kursie euro ponad 200 zł – w polskich warunkach może być zaporowa.

BUCZYŃSKI P. 2003. Recenzje – Reviews. Schorr M., Lindeboom M. (eds) 2003: CD-ROM Dragonfly Research 1.2003 (CD-ROM Libellenforschung 1.2003). Nakładem autorów, Zerf – Tübingen. ISSN 1438-034X. Cena: 50 Euro + koszty przesyłki. Wiad. entomol., 22 (3): 168.

SCHORR M., LINDEBOOM M. (eds) 2003: CD-ROM Dragonfly Research 1.2003 (CD-ROM Libellenforschung 1.2003). Nakładem autorów, Zerf – Tübingen.

Polskie i dotyczące Polski prace odonatologiczne opublikowane w I połowie roku 2005, z uzupełnieniem wykazu za rok 2004

Paweł BUCZYŃSKI

Polish and dedicated to Poland odonatological papers published in the 1st half of the year 2005 and additions to the year 2004. – In the reported year period, 18 papers were published, one master thesis was written. The list of papers from 2004 was also complemented (references marked with an asterisk: three publications and one licenciate thesis). The list does not contain the papers published in Odonatrix – they are included in the separate index at the end of this bulletin.

Poniżej przedstawiam wykaz pozycji opublikowanych w pierwszym półroczu roku 2005. Do-

łączam do niego uzupełnienia do wykazu za rok 2004 – te prace są oznaczone gwiazdką (*).

Jak widać po liczbie i randze prac, minione półrocze było owocne dla polskiej odonatologii. Rażą jedynie opóźnienia w ukazywaniu się wydawnictw i związane z tym fałszowanie dat publikacji – czasopism (nawet tych „porządnych”), ale i monografii. Maskowanie wsteczną datą opóźnień, nawet jeśli są zrozumiałe wobec mizerii finansowej wielu instytucji naukowych, jest zwyczajem niekorzystnym i wielokrotnie krytykowa-

nym, m.in. przez Prof. Macieja Mroczkowskiego. Miejmy nadzieję, że z czasem zaniknie.

W niniejszym wykazie brak prac opublikowanych w naszym biuletynie, które podano w odrębnym indeksie na końcu numeru.

Rozdziały w monografiach

1. BERNARD R. 2004. *Nehalennia speciosa* (Charpentier, 1840), iglica mała. – *Nehalennia speciosa* (Charpentier, 1840), Pygmy Damselfly. [w:] Z. Głowaciński, J. Nowacki (Red.), Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. – Polish Red Data Book of Animals. Invertebrates. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań: 54-55.
2. BERNARD R. 2004. *Cordulegaster boltonii* (Donovan, 1807), szklarnik leśny. – *Cordulegaster boltonii* (Donovan, 1807), Golden-ringed Dragonfly. [w:] Z. Głowaciński, J. Nowacki (Red.), Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. – Polish Red Data Book of Animals. Invertebrates. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań: 56-57.
3. BERNARD R. 2004. *Coenagrion ornatum* (Sélys, 1850), Łątka ozdobna. [w:] P. Adamski, R. Bartel, A. Bereszyński, A. Kepel, Z. Witkowski (red.), Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 6. – [Animal species (excepting birds). Guidebook for the conservation of habitats and species of Natura 2000. Volume 6]. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Warszawa: 25-29.
4. BERNARD R. 2004. *Ophiogomphus cecilia* (Geoffroy in Fourcroy, 1785), Trzepla zielona. [w:] P. Adamski, R. Bartel, A. Bereszyński, A. Kepel, Z. Witkowski (red.), Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 6. – [Animal species (excepting birds). Guidebook for the conservation of habitats and species of Natura 2000. Volume 6]. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Warszawa: 30-34.
5. BERNARD R. 2004. *Leucorrhinia pectoralis* (Charpentier, 1840), Zalotka większa. [w:] P. Adamski, R. Bartel, A. Bereszyński, A. Kepel, Z. Witkowski (red.), Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 6. – [Animal species (excepting
- birds). Guidebook for the conservation of habitats and species of Natura 2000. Volume 6]. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Warszawa: 35-38.
6. BUCZYŃSKI P. 2004. *Coenagrion armatum* (Charpentier, 1840), łątka zielona. – *Coenagrion armatum* (Charpentier, 1840), Norfolk Damselfly. [w:] Z. Głowaciński, J. Nowacki (Red.), Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. – Polish Red Data Book of Animals. Invertebrates. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań: 52-54.
7. BUCZYŃSKI P., TOŃCZYK G. 2004. *Somatochlora arctica* (Zetterstedt, 1840), miedziopierś arktyczna. – *Somatochlora arctica* (Zetterstedt, 1840), Northern emerald. [w:] Z. Głowaciński, J. Nowacki (Red.), Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. – Polish Red Data Book of Animals. Invertebrates. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań: 59-60.
8. CIECHANOWSKI M., KOWALCZYK J.K., ZIELIŃSKI S. 2004. Niektóre inne grupy bezkręgowców (Porifera; Turbellaria; Hirudinea; Aranei; Insecta: Odonata, Orthoptera, Heteroptera, Homoptera, Neuroptera, Coleoptera, Lepidoptera, Diptera). – 4.6. Some other taxa of invertebrates (Porifera; Turbellaria; Hirudinea; Aranei; Insecta: Odonata, Orthoptera, Heteroptera, Homoptera, Neuroptera, Coleoptera, Lepidoptera, Diptera). [w:] M. Ciechanowski, W. Fałtynowicz, S. Zieliński (Red.), Przyroda projektowanego rezerwatu „Dolina Mirachowskiej Strugi” na Pojezierzu Kaszubskim. – The nature of the planned reserve „Dolina Mirachowskiej Strugi” in the Kaszubskie Lakeland (northern Poland). Acta Botanica Cassubica, 4: 90-97.
9. MIELEWCZYK S. 2004. *Somatochlora alpestris* (Sélys, 1841), miedziopierś alpejska. – *Somatochlora alpestris* (Sélys, 1841), Alpine Emerald. [w:] Z. Głowaciński, J. Nowacki (Red.), Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. – Polish Red Data Book of Animals. Invertebrates. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań: 57-58.
10. ZAWAŁ A., BUCZYŃSKI P., PIETRZAK L. 2004. Aquatic invertebrates of the lowland peatbog Krępskie Bagno (Northern Poland). – Bezkręgowce wodne torfowiska niskiego Krępskie

Bagno (Polska północno-zachodnia). [w:] L. Wołejko, J. Jasnowska (Red.), The future of Polish mires. Agriculture University of Szczecin, Szczecin: 199-204.

Artykuły naukowe

11. CIOS S. 2005. O pstrągach Pasłęki. – [About trouts of the River Pasłęka]. Pstrąg i Lipień, 31: 6-8.
12. DOLNÝ A., MISZTA A. 2004. Występowanie ważek (Odonata) w czeskiej i polskiej części Górnego Śląska. Wiadomości Entomologiczne, 23 (3): 135-152.
13. ŚCIBIORSKA A. 2004*. Breeding biology of the citrine wagtail (*Motacilla citreola*) in the Gdańsk region (N Poland). Journal of Ornithology, 145: 41-47.
14. ZAWAL A., BUCZYŃSKI P., MROWIŃSKI P. 2004. Ważki (Odonata) kilku drobnych zbiorników okolic Nowogardu (Pobrzeże Szczecińskie). – Dragonflies (Odonata) of some small water bodies in the vicinity of Nowogard (the Szczecin Coastal Region). Wiadomości Entomologiczne, 23 (4): 197-213.

Doniesienia

15. PICKES B.P. 2004*. Rapid colonisation of a newly dug pond on a Polish heathland. Journal of the British Dragonfly Society, 20 (1): 4.

Komunikaty zjazdowe

16. BUCZYŃSKI P., TOŃCZYK G. 2005. Polnische Nationalparks als Libellen-Refugien. [w:] F. Weihrauch (Hrsg.), 24. Jahrestagung der Gesellschaft deutschsprachiger Odonatologen, Freising, 18-20 März 2005: 29.
17. BUCZYŃSKI P., TOŃCZYK G. 2005. Das Projekt „Atlas der Verbreitung der Libellen in Polen“.

[w:] F. Weihrauch (Hrsg.), 24. Jahrestagung der Gesellschaft deutschsprachiger Odonatologen, Freising, 18-20 März 2005: 33-34.

Recenzje

18. BUCZYŃSKI P., TOŃCZYK G. 2004. Recenzje – Reviews. Askew, R. R., 2004. The dragonflies of Europe (revised edition). Harley Books, Colchester. Paperback, 308 ss. ISBN: 0 946589 75 5. Cena: 48 EUR lub 30 GBP. Wiadomości Entomologiczne, 22 (4): 213-214.

Artykuły popularnonaukowe

19. GORZEL M., KORNIJÓW R. 2004*. Biologiczne metody oceny jakości wód rzecznych. Kosmos, 53 (2): 183-191.

Inne

20. BUCZYŃSKI P. 2005. Libellenatlas Polens: Wir suchen Angaben. Libellennachrichten, 13: 7.
21. fw [WEIHRAUCH F.] 2005. Odonatologie in Polen: Gratulation zur Geburt von „Odonatrix“! Libellennachrichten, 13: 5-6.

Prace magisterskie

1. BOROŃ M. 2005. Ważki (Odonata) gminy Zator (woj. małopolskie). – [Dragonflies (Odonata) of the commune of Zator (the Małopolskie Voivodship)]. Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Śląski, Katowice. Promotor: prof. dr hab. Waclaw Wojciechowski.

Prace licencjackie

2. SMOLNICKA A. 2004*. Przystosowanie do drapieżnictwa u ważek (Odonata). – [Adaptations to predation in dragonflies (Odonata)]. Wydział Nauk Przyrodniczych, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław. Promotor: dr Adam Malkiewicz.

Różności (Varia)

Ważki w Sieci. Część 1. Polska

Paweł BUCZYŃSKI

Dragonflies in the Net. Part 1. Poland. – The presentation of Polish websites. The character of a monograph refers only to two of them: the website of the Odonatological Section of the Polish Entomological Society (PES) (No. 1 in the review below) and partly out-of-date “Dragonflies (Odonata) of Poland” website (2). Websites with:

- on-line versions and/or abstracts of the papers on dragonflies (3, 4, 8-11, 19, 20),
 - original data (7),
 - the base of Polish scientists (5),
 - the review of nature protection law (12),
 - data on the dragonflies of protected areas (13-15),
 - popular-scientific texts (16-18, 21, 22),
 - photo galleries (6, 23-25),

ISSN 1733-8239

Odonatrix

Biuletyn Sekcji Odonatologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego
Bulletin of the Odonatological Section of the Polish Entomological Society

Rok 1, numer 2 (lipiec 2005)

Polskie Towarzystwo Entomologiczne – Sekcja Odonatologiczna
Zakład Zoologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie